

Bemærkninger til lovforslaget

1. Lovforslaget tilsigter at forlænge ansøgningsfristen for statsgaranti for gældssaneringslån med 12 måneder, medens lovens § 8 og § 8a om rentetilskud til gældssaneringslån og om statsgaranti for finansiering af høsttab for landmænd, der ikke opfylder betingelserne for at opnå gældssaneringslån, men som har en gældsprocent på over 45, foreslås ophævet.

Ved gennemførelsen af ansøgningsfristens forlængelse er det en forudsætning, at tilsagn om garanti ydes inden for den i lovens § 1, stk. 2, nævnte ramme på 4,5 mia. kr.

Såfremt garantirammen er opbrugt inden 31. oktober 1985 ophører ordningen samtidig med, at rammens loft bliver nået.

Det er ikke hensigten at forlænge ordningen yderligere.

Pr. 1. oktober 1984 har Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning modtaget ansøgninger fra ca. 7.900 landmænd om statsgaranti for lån og rentetilskud under gældssaneringsloven. Ved ansøgningsfristens udløb den 31. oktober 1984 skønnes det, at der vil foreligge yderligere 300 ansøgninger. Det samlede antal ansøgninger vil, når henses til, at et antal ansøgninger ikke imødekommes, svare til et træk på ca. 3 mia. kr. af lovens garantiramme på 4,5 mia. kr. Den uudnyttede del af rammen skønnes således at ville andrage ca. 1,5 mia. kr.

Uanset den i forhold til tidligere år indtrådte forbedring i økonomien i landbruget og den meget store høst i 1984 har grupper af landmænd fortsat økonomiske vanskeligheder af et sådant omfang, at de har behov for en sanering af deres økonomi. Dette forhold skal ses i baggrund af, at eftervirkninger af den dårlige høst i 1983 fortsat gør sig gældende, og at den reducerede prisstigningstakt på landbrugsprodukter og mælkekvoteordningen påvirker økonomien i bedrifterne.

Endelig har de af de sidste års rentefald følgende højere obligationskurser medført en forøgelse af prioritetsgældens kontantværdi og dermed en forringelse af muligheden for at opnå supplerende finansiering.

Det er forbundet med nogen vanskelighed at skønne over antallet af landmænd i disse grupper. En stikprøveundersøgelse gennemført af Danske Landboforeninger i september 1984 peger på at ca. 2.300 landmænd vil have eller få behov for en gældssaneringsordning. Landbrugsministeriet skønner, at dette tal formentlig vil vise sig at være lidt for højt, men at der på den anden side kan blive tale om yderligere 1.500–2.000 ansøgninger, hvoraf kun et begrænset antal vil kunne indgives inden den gældende ansøgningsfrists udløb.

For så vidt angår gældssaneringslovens virkemidler, statsgaranti og rentetilskud, vil der i kommende gældssaneringsager faktisk være behov for statsgaranti for pengeinstitutterne for derved at sikre, at den nødvendige nye kapital kan tilvejebringes. For at sikre at gældssaneringsordningen i den foreslåede forlængelse af ansøgningsperioden alene anvendes i tilfælde, hvor der består et egentligt behov for en gældssanering for at sikre videreførelsen af jordbrugsbedrifter, er det hensigten, at tilrettelæge administrationen af ordningen således, at statsgaranti både i nye sager og genoptagelsessager i princippet kun vil blive meddelt for lån, der er nødvendige til finansiering af restancer på sikret gæld og etablering af nødvendig likviditet til den fortsatte drift som led i en kreditordning baseret på bortakkordering af gæld, der skønnes ikke at kunne opnå dækning i tilfælde af tvangsauktion. I øvrigt vil praksis med hensyn til lovens adgangskriterier blive opretholdt uden ændringer.

Erfaringsmæssigt betragtes statsgarantien for lån som værende af væsentlig større betydning for gennemførelsen af gældssaneringsager end rentetilskuddene efter §§ 8 og 8a. Som et led i lovens afvikling foreslås disse bestemmelser derfor ophævet. Bestemmelsen i § 8a, stk. 4, hvorefter landmænd der ikke opfylder betingelserne for at opnå statsgaranti for gældssaneringslån, men som har en gældsprocent på over 45, kan søge om statsgaranti for lån på grundlag af høsttab i 1983 er benyttet i forholdsvis få tilfælde. Bestemmelsen foreslås derfor ophævet.